

Z okazji VII Posiedzenia Stałej Komisji Geologicznej RWPG, które odbędzie się w Krakowie w listopadzie br., redakcja „Przeglądu Geologicznego” zwróciła się do kierowników służb geologicznych krajów—członków RWPG z prośbą o wypowiedź na temat ważniejszych kierunków prac geologicznych w poszczególnych krajach—członkach RWPG na najbliższe lata i zagadnień współpracy w ramach RWPG. Zamieszczając poniżej nadesłane wypowiedzi redakcja „Przeglądu Geologicznego” życzy uczestnikom owocnych obrad i miłych wrażeń z pobytu w naszym kraju.

По случаю седьмого заседания Постоянной Комиссии СЭВ по геологии, которое состоится в ноябре с.г. в г.р. Краков, редакция ежемесячного журнала „Przegląd Geologiczny” обратилась с просьбой к Руководителям геологических служб стран-членов СЭВ дать интервью на тему: „Важнейшие направления геологоразведочных работ на ближайшие годы в отдельных странах-членах СЭВ и проблемы сотрудничества в рамках Совета Экономической Взаимопомощи”. Редакция журнала „Przegląd Geologiczny” выражает благодарность за полученные статьи и желает всем участникам успехов в заседаниях, а также приятного проведения времени в нашей стране.

MIECZYŚLAW MROZOWSKI

Prezes Centralnego Urzędu Geologii
Kierownik Delegacji PRL w Stałej Komisji Geologicznej
RWPG

UDZIAŁ POLSKIEJ GEOLOGII W PRACACH STAŁEJ KOMISJI GEOLOGICZNEJ RADY WZAJEMNEJ POMOCY GOSPODARCZEJ

UKD 55(438).009.01:338.984.4 RWPG,,1963/1965”

Surowce mineralne są podstawą rozwoju wielu gałęzi przemysłu, co sprawia, że współpraca w zakresie geologii w ramach RWPG — reprezentowana przez Stałą Komisję Geologiczną — znajduje swój wyraz również w innych komisjach branżowych takich, jak: stałe komisje RWPG przemysłu ropy i gazu, metali nieżelaznych, przemysłu węglowego, metalurgii żelaza i przemysłu chemicznego.

Do końca 1963 r. współpraca służb geologicznych krajów—członków RWPG rozwijała się w ramach współdziałania kierownictw centralnych organów geologicznych, w ramach grup roboczych przy wymienionych wyżej komisjach rady oraz w ramach dwustronnych umów o realizacji współpracy naukowo-technicznej. Ta wielostronność działania, jak również potrzeba pełniejszego zabezpieczenia rozwoju bazy surowców mineralnych w powiązaniu z socjalistycznym podziałem pracy RWPG wysunęły potrzebę powołania Stałej Komisji Geologicznej rady, jako formy zapewniającej ciągłość współpracy obejmującej wszystkie kierunki prac geologicznych, hydrogeologicznych i geologiczno-inżynierskich. Znalazło to swój wyraz w postanowieniach XVIII Sesji Komitetu Wykonawczego Rady, dotyczących utworzenia Stałej Komisji Geologicznej. Celem komisji jest podnoszenie efektywności prac poszukiwawczych i rozpoznawczych oraz rozszerzanie surowcowej bazy mineralnej krajów—członków RWPG poprzez organizowanie wielostronnej współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej. Tematyka prac komisji koncentrowała się dotychczas:

1) na sprawach koordynacji planów prac geologicznych i rozwoju bazy surowcowej na lata 1960—1980 oraz powiązania ich z ogólnymi kierunkami i proporcjami rozwoju gospodarczego poszczególnych krajów;

2) na zagadnieniach metodyki prac z zakresu geologii surowców mineralnych, hydrogeologii i geologii inżynierskiej w celu podnoszenia ich efektywności;

3) na zagadnieniach ujednoczenia klasyfikacji zasobów złóż surowców mineralnych i ich ekonomicznego wykorzystania;

4) na sprawach podnoszenia na wyższy poziom kwalifikacji kadr i udzielania wzajemnej pomocy przy rozwiązywaniu bardziej skomplikowanych problemów geologicznych.

Polska służba geologiczna poprzez Instytut Geologiczny, Ośrodek Badań Techniki Geologicznej, Przedsiębiorstwo Poszukiwań Geofizycznych, przedsiębiorstwa geologiczne i hydrogeologiczne oraz poprzez geologiczne służby resortowe brała czynny udział w pracach grup roboczych organizowanych na wyżej wymienioną tematykę, jak również w pracach poszczególnych komisji branżowych. Na szczególną uwagę zasługuje udział naszych geologów przy określaniu zasobów perspektywicznych surowców mineralnych dla odpowiednich komisji branżowych. Syntetyczne materiały geologiczne w postaci map geologicznych różnych typów i map prognoz występowania surowców mineralnych opracowane przez naszą służbę geologiczną umożliwiło właściwe wykonanie tej pracy. Niektóre posiedzenia na tematy wyżej wymienione zorganizowane były przez stronę polską. I tak w 1956 r. po raz pierwszy, a w 1960 r. po raz drugi odbyła się w Polsce konferencja na temat ujednoczenia metod sporządzania map geologicznych. W wyniku tych konferencji opracowano metodykę sporządzania map 1 : 200 000 i przyjęto zalecenia w sprawie opracowania instrukcji sporządzania i przygotowywania do wydania map geologicznych i map kopalni użytecznych w skali 1 : 50 000 i 1 : 25 000. Zdaje ona obecnie swój praktyczny egzamin w stosowaniu przez poszczególne służby geologiczne naszych krajów.

W związku z postanowieniami Sesji i Komitetu Wykonawczego RWPG dotyczących koordynacji planów

gospodarki narodowej na lata 1966—1970 oraz do 1980 r. duże znaczenie mają prace geologiczne, zabezpieczające rozwój bazy surowcowej. W postępie tych prac podstawową rolę odgrywają zalecenia przyjęte przez grupę roboczą w Warszawie w 1961 r. w zakresie badania głębszej budowy geologicznej obszarów krajów-członków RWPG. Grupa ta przedyskutowała zasady rozpoznawania budowy geologicznej głębokich struktur oraz kierunki badań pozwalające wyjaśnić istotę procesów litologicznych, geochemicznych, paleogeograficznych, tektonicznych i innych, a tym samym pozwalających przewidywać miejsca koncentracji złóż kopalin użytecznych.

Realizacja zagadnień metodycznych dla podnoszenia efektywności prac geologicznych znajduje swój wyraz w programie badań, wspólnie podejmowanych przez placówki naukowo-badawcze naszych krajów dotyczących najważniejszych w geologii problemów. Tematyce tej poświęcone były 2 posiedzenia grup roboczych zorganizowane w Polsce w 1964 i 1965 r. Na posiedzeniach tych przedyskutowano i przyjęto do wspólnej realizacji 6 problemów:

— opracowanie podstaw naukowej prognozy złóż stałych kopalin użytecznych w strefach geologiczno-strukturalnych różnego typu; zasad i metodyki sporządzania map przedstawiających prawidłowości rozmieszczenia kopalin użytecznych oraz map prognoz;

— opracowanie metodyki zdjęcia geologicznego oraz sporządzenia map geologicznych;

— opracowanie zasad i metod poszukiwań złóż ropy i gazu oraz oceny perspektywicznych zasobów ropy i gazu w obszarach perspektywicznych krajów-członków RWPG w okresie 1966—1970 r.;

— opracowanie znormalizowanego szeregu aparatury geofizycznej, metodyki badań geofizycznych oraz interpretacji wyników;

— opracowanie jednolitego znormalizowanego szeregu zautomatyzowanego sprzętu i narzędzi wiertniczych dla stałych kopalin użytecznych oraz dla hydrogeologii;

— dalsze doskonalenie metod geologicznej oceny ekonomicznej złóż kopalin użytecznych.

Placówki polskiej służby geologicznej są wiodące w następujących problemach i tematach:

— opracowania metodyki zdjęcia geologicznego oraz sporządzania map geologicznych;

— opracowania podstaw prognozy naukowej złóż egzogenicznych, związanych z warstwami stratyfikowanymi w różnego typu strefach geologiczno-strukturalnych oraz zasad i metodyki sporządzania map paleogeograficznych i map prognoz niezbędnych dla badania prawidłowości rozmieszczenia tych złóż;

— podstawowych naukowych zasad i metod poszukiwań złóż ropy i gazu oraz oceny perspektywicznych zasobów ropy i gazu w obszarach perspektywicznych związanych z fałdowymi strukturami;

— aparatury do badań geoelektrycznych oraz metodyki tych badań;

— opracowania jednolitego znormalizowanego szeregu aparatury pomiarowo-kontrolnej dla wiertnictwa.

Ważną rolę w badaniach geologicznych, zwłaszcza przy poszukiwaniach i rozpoznawaniach złóż surowców mineralnych i stwierdzaniu ich użyteczności oraz hydrogeologii i geologii inżynierskiej, odgrywa zaplecze laboratoryjne i stosowane metody badań. Zagadnieniu temu poświęcone było posiedzenie grupy roboczej w Warszawie w 1965 r.

Zgodnie z planem pracy komisji na rok bieżący w listopadzie 1965 r. w Polsce odbędzie się posiedzenie grupy roboczej na temat zasad określania zasobów perspektywicznych węgla kamiennego i brunatnego. Udział państwowej służby geologicznej Polski w organizowaniu wspólnych prac geologicznych w ramach współpracy krajów RWPG wyraża się przez wykonywanie w latach 1961—1965 w Mongolskiej Republice Ludowej zdjęć geologicznych i map w skali 1 : 200 000 na obszarze 20 000 km². Prace te są już zakończone i dają podstawę do ustalenia kierunków prac poszukiwawczych na tym obszarze. Oceniając wkład pracy

polskiej geologii w opracowywaniu poszczególnych zagadnień przewidzianych w planach działania Stałej Komisji Geologicznej można stwierdzić, że uczestniczymy w opracowywaniu wszystkich zagadnień. W poszczególnych latach w posiedzeniu grup roboczych brała udział następująca ilość naszych specjalistów: 1962 — 22, 1963 — 20, 1964 — 24.

Współpraca w ramach RWPG jest dla pracowników państwowej służby geologicznej niezwykle cenna i ważna. Geologów musi cechować wszechstronna znajomość zagadnień związanych z budową geologiczną skorupy ziemskiej w skali całego świata, a tym bardziej znajomość zagadnień geologicznych sąsiadów. Na tle budowy geologicznej naszych krajów wyciągamy wnioski, co do perspektyw poszukiwań i metod prac poszukiwawczych. Współpraca w ramach RWPG jest główną platformą pozwalającą geologom na szerokie zaznajamianie się z budową geologiczną krajów sąsiednich oraz z metodyką prac. Wymiana doświadczeń, metod i materiałów oraz pomoc wzajemna w rozwiązywaniu skomplikowanych zagadnień, to główne kierunki naszej współpracy dla osiągnięcia lepszych rezultatów.

W listopadzie 1965 r. odbędzie się w Polsce kolejne VII posiedzenie Stałej Komisji Geologicznej RWPG. Na posiedzeniu tym będą rozpatrzone następujące zagadnienia:

1) zadania Stałej Komisji Geologicznej RWPG, wpływające z uchwał kolejnych posiedzeń Komitetu Wykonawczego Rady;

2) informacja o wynikach pracy seminarium naukowo-technicznego w Mongolskiej Republice Ludowej na temat: „Nowoczesne metody poszukiwań złóż rud cyny, wolframu i molibdenu”;

3) ujednoczenie terminologii i nomenklatury sprzętu wiertniczego, rur i narzędzi wierzących oraz podstawowych wskaźników techniczno-ekonomicznych wierzeń;

4) organizacja wydania biuletynu informacyjnego Stałej Komisji Geologicznej RWPG w zakresie laboratoryjnych metod badań;

5) plan pracy Stałej Komisji Geologicznej RWPG na 1966 r. oraz podstawowe kierunki pracy komisji w 1967 r.

Jako gospodarze życzymy, aby wyniki obrad tego posiedzenia wniosły twórczy wkład do postępu badań geologicznych i przyczyniły się do dalszego rozwoju bazy surowcowej w naszych krajach.

SUMMARY

Till 1963, the co-operation of the geological surveys of the countries-members of the Council for Mutual Economic Assistance developed within the framework of collaboration of the leaderships of central geological offices, within the framework of working groups of these Commissions, as well as on the basis of bilateral agreements concerning the realisation of the scientific-technical collaboration. A necessity of increasing the base of mineral reserves in the countries belonging to the Council for Mutual Economic Assistance, on the basis of socialistic division of labour, has forced to call the Standing Geological Commission.

The Polish geological survey takes an active part in organizing the multilateral economic and scientific-technical co-operation of this Commission. Of considerable importance is here the part of the Polish geologists in estimation of the mineral resources foreseen. Economical plans for the next years (till 1980) embrace geological works providing the increase of the base of mineral reserves. The part of the Polish geological survey in organizing common geological works may be seen in geological reconnaissance and mapping carried out in the Mongolian People's Republic, during 1961—65, within an area of 20 000 km². The successive, VII-th Session of the Standing Geological Commission will be held in Warsaw, on November 1965.